

Визначення коригуючої дії фітокоректору сироп «Валеотон» на стан здоров'я учнів Харківського ліцею №141 Московського району м.Харків

Проводили оцінку функціонального стану учнів молодшого, середнього та старшого шкільного віку ЗОШ № 141 міста Харків до та після курсу фітокорекції з використанням сиропу «Валеотон». При цьому для порівняння були обстежені групи учнів, які не проходили курс фітокорекції і виступали як контрольна група.

Проведені дослідження показали, що дія сиропу «Валеотон» на частоту серцевих скорочень у стані покою була схожою у учнів 3-го, 7-го та 9-го класів. Після проведення фітокорекції частота серцевих скорочень у учнів 3-го класу була 79,7 уд./хв. (вікова норма 55 - 108 уд./хв.), у учнів 7-го класу частота серцевих скорочень складала 77.1 уд./хв. (вікова норма 55 - 102 уд./хв.), а у учнів 9-го класу частота серцевих скорочень рівнялась 76,1 уд./хв. (вікова норма 60 - 80 уд./хв.). Таким чином значення приведених показників частоти серцевих скорочень у учнів молодшого, середнього та старшого шкільного віку були у межах їх середніх вікових норм. У той же час у учнів контрольних груп, які не приймали сироп «Валеотон» у той же строк обстеження спостерігалось підвищення частоти серцевих скорочень у стані покою. Так, у учнів 3-го класу при першому обстеженні частота серцевих скорочень була 65,4 уд./хв, а через місяць при другому обстеженні вона була достовірно підвищена і дорівнювала 92,2 уд./хв і наближалася до верхньої межі норми.

Аналогічні закономірності спостерігалися і змінах показників артеріального тиску. В групі учнів, які приймали фіто коректор показники систолічного та диастолічного тисків практично не змінювалися і залишалися у межах норми, в той же час, як аналогічні показники у учнів, які не проходили курс фітокорекції мали тенденцію до підвищення.

Високі показники частоти серцевих скорочень та артеріального тиску у стані покою, коли немає будь-яких фізичних навантажень свідчать про підвищений рівень роботи серцево-судинної системи у учнів, які не проходили курс фітокорекції, що визвано напруженням центральної нервової системи при розумових та психоемоційних навантаженнях. Погіршення функціонального стану серцево-судинної системи учнів контрольної групи під час другого обстеження можливо пов'язано з перевтомою і із збільшенням учбового навантаження у кінці півріччя.

Динаміка показників адаптаційного потенціалу у учнів Харківського ліцею №141 до та після курсу фітокорекції сиропом «Валеотон»:

Показники адаптаційного потенціалу у учнів 9 класу після курсу фітокорекції сиропом «Валеотон» значно покращились та становлять 100%.

Показники адаптаційного потенціалу у учнів 7 класу після курсу фітокорекції сиропом «Валеотон» значно покращились та становлять 100%.

Таким чином, отримані дані показують, що фітокорекція з використанням сиропу «Валеотон» підвищує функціональні резерви серцево-судинної системи учнів, що дозволяє захистити її від негативного впливу високих розумових та психоемоційних навантажень під час учбового процесу. Згідно з сучасними поглядами система кровообігу є індикатором адаптаційних можливостей організму людини, тому оптимізація функціонального стану та підвищення функціональних резервів серцево-судинної системи учнів при проведенні фітокорекції дає змогу говорити про позитивний вплив сиропу «Валеотон» на адаптаційні можливості організму в цілому.

Ці висновки підтверджують результати дослідження впливу даного фітокоректора на динаміку такого показника як адаптаційний потенціал.

Адаптаційний потенціал – це інтегральний показник, який розраховується за методом запропонованим Р.М.Баєвським для оцінки рівня адаптації організму людини до умов оточуючого середовища. Проведені дослідження показали, що фітокорекція сиропом «Валеотон» значно підвищує адаптаційні можливості учнів, найбільш виражено цей вплив проявляється у старших вікових груп.